

Scouting is een fantastische vrijetijdsbesteding, maar tegelijkertijd veel méér dan dat. Het spel draagt bij aan je ontwikkeling van kind tot jong volwassene, maar ook daarna als vrijwilliger of leidinggevende. Als scout, maar ook als leidinggevende, blijf je leren. Deze doorlopende leerlijn past bij alle scouts en ook prima bij scouts met een beperking. Door te kijken naar mogelijkheden en niet vast te houden aan beperkingen of kalenderleeftijd, kunnen juist scouts met een beperking zich prima ontwikkelen binnen Scouting.

Het spel van Scouting

Lord Baden-Powell had ideeën over ontplooiing en ontwikkeling van het individu, een groeiende zelfstandigheid, wet en belofte, veelzijdige activiteiten, hulpbereidheid en hulpvaardigheid, buitenleven en internationale verbondenheid. Deze ideeën worden ook wel het spel van Scouting of de Scoutingmethode genoemd. Iedere week sta jij in de groep en gebruik je deze ideeën, bewust of onbewust, als je je programma's voorbereidt. De Scoutingmethode wordt verwoord in de spelvisie SCOUTS (zie www.scouting.nl) waarbij elke letter voor een ander aspect van Scouting staat. De spelvisie geldt voor alle scouts en is ook prima te gebruiken voor scouts met een beperking.

Scouting biedt een opbouwend programma voor kinderen van 5 tot 21, waarbij er voor elke leeftijdsgroep een spelaanbod op maat is. Speltakken en groepen voor scouts met een beperking gebruiken vaak andere leeftijdsgrenzen en een andere opbouw. Je zult daarom moeten kijken naar de verschillende programma's die er zijn en daarna kun je kiezen welk spelaanbod het best past bij jouw scouts.

Wanneer er sprake is van een lichamelijke beperking, zul je waarschijnlijk de reguliere opbouw volgen. De doorlopende leerlijn kan dan gevolgd worden. Wel kan het zijn dat bijvoorbeeld bepaalde eisen voor insignes aangepast moeten worden.

Wanneer er sprake is van een verstandelijke of meervoudige beperking zal je de opbouw van het programma moeten aanpassen. In het reguliere aanbod is de leeftijdsopbouw van een speltak 2 tot 4 jaar. De grenzen tussen de speltakken zijn gekozen omdat het vanuit het groepsproces binnen een speltak belangrijk is om de leeftijdsverschillen niet te groot te laten zijn, maar wel groot genoeg om binnen een speltak een duidelijke ontwikkeling te hebben, zodat kinderen daarbij ook een groeiende zelfstandigheid kunnen ervaren. Daarnaast is gekeken hoe de leeftijdsgrenzen vallen met andere belangrijke gebeurtenissen (zoals de overgang basisschool - middelbare school). Binnen jouw groep zul je moeten kijken hoe de speltakken in elkaar overlopen en welke criteria je hiervoor gebruikt. Je kunt hierbij kijken naar kalenderleeftijd of naar het niveau van de kinderen. Het is belangrijk om hier duidelijk over te zijn.

Nadat de leeftijdsgrenzen van de speltakken zijn gekozen, is het belangrijk om te kiezen in welk themaverhaal je gaat spelen. De verschillende thema verhalen zijn afgestemd op de leeftijdsgroep waar ze voor zijn geschreven. Bij de bevers draait het om Stouter die op bezoek gaat in een klein overzichtelijk dorp, met een beperkt aantal herkenbare themafiguren die ieder hun eigen kennis en kwaliteiten hebben. Welpen spelen in de jungle waar verschillende plekken zijn, die gekoppeld zijn aan de activiteitsgebieden. De verschillende figuren beleven samen met de welpen allerlei avonturen. Bij de scouts wordt de individuele zelfstandigheid groter en vindt er verdieping plaats in de vaardigheden. Deze lijn wordt verder doorgezet bij de explorers en de roverscouts.

Bij scouts met een verstandelijke beperking zul je vaker gebruik maken van de themaverhalen van de bevers en welpen qua ontwikkeling en soms van enkele aspecten uit het scoutsaanbod. Je zult creatief met het spelaanbod om moeten gaan.

Op de website van Scouting Nederland en in de verschillende kompassen staat veel informatie over de speltakken. Door je te verdiepen in de verschillende speltakken, krijg je meer inzicht in de verschillen tussen de speltakken en kun je een goede keus maken voor jouw groep. Juist omdat er zoveel verschil zit tussen de verschillende speltakken en groepen voor scouts met een beperking is er geen standaard antwoord te geven op de vraag wat de juiste oplossing is voor jouw groep.

Met scouts met een beperking kan ook prima gewerkt worden aan badges en insignes. In de programma's staan de eisen voor de badges (bevers) en insignes, waarbij er vaak groepsgewijs op verschillende niveaus gewerkt kan worden. Dit maakt het voor leiding gemakkelijk om binnen de eigen groep te kijken, welke eisen het best aansluiten bij de individuele scouts.

De eisen voor het behalen van een badge of insigne pas je aan aan het haalbare niveau van de scouts. Juist voor deze kinderen is het verkrijgen van een badge of insigne een hele happening waar ze enorm trots door worden, het draagt bij aan hun zelfvertrouwen!

Het kan ook zijn dat het spelaanbod van de welpen passend is voor twee opvolgende speltakken binnen een groep. Dit hoeft geen probleem te zijn. Wanneer tussen de beide speltakken duidelijk is waar de grenzen liggen, kunnen de kinderen prima na vier jaar van de ene naar de andere horde overvliegen. Je kunt er ook voor kiezen om de oudere speltak scouts te noemen, maar gebruik te maken van het spelaanbod van de welpen. Wees je ervan bewust dat als je meedoet aan een regionale activiteit voor welpen en jouw scouts zijn inmiddels 15 of 16 jaar, dat ze wel erg opvallen tussen de overige kinderen. Scouting Nederland adviseert ook om die reden goed te overwegen of je het spelaanbod kiest wat hoort bij de leeftijdsgroep. Indien je met je scouts mee wilt doen aan een regionale scoutsactiviteit, neem dan contact op met het team dat de activiteit organiseert en overleg samen wat dit team kan doen om jullie deelname mogelijk te maken. Vaak is het onwetendheid van een activiteitenteam en wordt er niet bij nagedacht dat ook scouts met een beperking met een aantal aanpassingen mee kunnen doen!

Leiding zijn bij een speltak voor scouts met een beperking vraagt veel creativiteit. De groep is zo divers en daarom is het niet mogelijk om hen in een keurslijf te stoppen. Van leiding verwachten we de creativiteit om binnen de bestaande materialen steeds de aanpassingen te maken, zodat de programma's aansluiten bij de scouts.

Binnen Scouting zijn er o.a. land- en water- en luchtscoutinggroepen. Voor zover bekend draaien alle speltakken en groepen voor scouts met een beperking een landscoutingprogramma, waarbij de meeste activiteiten op het land plaats vinden. Ongeveer een kwart van de reguliere groepen draait een waterscoutingprogramma en er zijn een paar luchtscoutinggroepen. Wanneer de scouts met een beperking de mogelijkheden hebben, zouden ze prima bij een waterscoutinggroep kunnen meedraaien. Ook kan je met een groep scouts met een beperking wateractiviteiten doen. Er zijn Scoutinggroepen met aangepaste boten en er zijn ook buitensportverenigingen die allerlei mogelijkheden hebben, zoals eiland Robinson Crusoe. Informeer bij Scouting Nederland naar de contactgegevens van de bijzondere groepen als je met hen in contact wilt komen.

Programma maken

Als je gewend bent om een uurtje voor de opkomst snel wat spelletjes bij elkaar te zoeken, doe je de scouts en jezelf tekort. Een uitdagend, afwisselend en boeiend programma valt of staat met een goede voorbereiding. Zo kun je genoeg variatie in je programma aanbieden en krijgen de scouts de kans zich spelenderwijs op allerlei terreinen te ontwikkelen.

Aan een aantal voorwaarden moet minimaal voldaan zijn, wil je een goed Scoutingspel kunnen realiseren:

- Een omgeving waarin kinderen zich veilig voelen.
- Een goede sfeer.
- Een evenwichtig programma: een geleidelijke opbouw in moeilijkheidsgraad.
- Een grote inzet en veel enthousiasme van leidinggevenden.
- Oog voor individuele verschillen.
- Een groep die bij elkaar past: qua interesse of qua niveau.
- Een sfeer die niet teveel prestatiegericht is.

Binnen het spelaanbod wordt gebruik gemaakt van acht activiteitengebieden. Een activiteitengebied is een verzameling van activiteiten die qua onderwerp bij elkaar horen. Deze activiteitengebieden samen bieden een afwisselend programma wat alle kanten van Scouting laat zien en zijn ook voor scouts met een beperking prima bruikbaar. Door in de jaarplanning te zorgen dat alle activiteitengebieden regelmatig aan bod komen, zal er een afwisselend en volledig programma ontstaan.

Op de website van Scouting Nederland kun je de progressiematrix vinden. Hierin staat beschreven welke activiteiten binnen deze activiteitengebieden passen bij de verschillende leeftijden. Door te kijken naar de mogelijkheden van de individuele scouts kun je zo aandacht besteden aan de ontwikkeling die ze doormaken en alle scouts een uitdagend en interessant programma bieden. Bij de ontwikkeling zal niet de nadruk op presteren moeten liggen, maar meer de uitdaging van het ontwikkelen.

Een aantal speltakken en groepen voor scouts met een beperking heeft een andere frequentie en duur van opkomsten. Door verschillende factoren bij de jeugdleden zelf, zoals langere reistijd naar de Scoutinggroep, andere weekendactiviteiten zoals logeren, meer tijd nodig voor verzorging, wordt vaak gekozen voor minder frequente, maar langere opkomsten. Elke twee weken een opkomst van vier uur of iedere maand een opkomst van vierentwintig uur, is niet ongebruikelijk. Afhankelijk van de beperkingen zal een programma een hele duidelijke structuur moeten hebben, soms gevisualiseerd moeten worden of zal er meer tijd ingepland moeten worden voor verzorging.

Hoewel de meeste opkomsten in de eigen speltak plaats vinden, is de kracht van Scouting dat het een wereldwijde vereniging is. Er zijn landelijk of internationaal geen specifieke activiteiten voor scouts met een beperking, omdat Scouting ervan uit gaat dat er sprake is van diversiteit. Scouts met een beperking kunnen meedoen aan de regioactiviteiten, landelijke en internationale activiteiten als deze georganiseerd worden.

Door deel te nemen aan activiteiten buiten de speltak, biedt Scouting vele leuke aspecten

- Je kunt meedoen aan grote en spectaculaire spelen die vaak in je eigen speltak niet goed uit te voeren zijn.
- Je hebt contact met andere scouts en andere leidinggevenden.
- Je kunt eens ideeën uitwisselen, wat zowel voor scouts als leiding leuk is.
- Je laat aan andere groepen zien dat Scouting voor kinderen met een beperking heel goed werkt. Door gewoon mee te doen, laat je zien wat mogelijk is. Hierdoor kan een specifieke speltak een uitdaging vormen.
- Je ontmoet andere leidinggevenden. Contacten met andere groepen in je regio zijn erg waardevol als je leiding gaat werven.
- Scouts zien dat er meer kinderen dan alleen zij lid van Scouting zijn.

Meedoen aan activiteiten in een regio, vraagt van een speltak voor scouts met een beperking wel wat voorbereiding. In de praktijk blijken regio-organisatoren of activiteitenteams vaak simpelweg niet aan de benodigde aanpassingen te denken of – in het ergste geval – ze vergeten jouw speltak hierin te betrekken. Daarom is het belangrijk dat je je groep vroegtijdig aanmeldt. Je kunt dan in overleg met de organisatoren kijken waar je kunt helpen in de voorbereiding. Tijdens de voorbereiding moet je aangeven met welke kinderen je meedoet en waar deze groep behoefte aan heeft.

Denk bijvoorbeeld aan:

- Een toegankelijk speelveld, goed toegankelijke toiletten voor rolstoelgebruikers, etc.
- Spelen die voor uiteenlopende niveaus geschikt zijn.
- Eigen leiding blijft bij de kinderen tijdens de activiteit om de kinderen een handje te helpen bij spelen die soms iets minder geschikt zijn.

Controleer in ieder geval zelf of de noodzakelijke zaken geregeld zijn. Een hellingbaan lijkt al snel berijdbaar als je zelf niet in een rolstoel zit.